

HET LYNDENBLAD
nummer 19 april 2007

UITGAVE VAN DE VAN LYNDENSTICHTING

BESTUUR

- Dra. E.M.A. barones van Voerst van Lynden, voorzitter (Illy)
- A.F. baron van Lijnden, secretaris-penningmeester (Lex)
- Mr F.C. graaf van Lynden van Sandenburg, lid (Frederik)
- Mr. J.S.H. baron van Lynden, lid (Jaspar)
- Mr. C.J.H. baron van Lynden, lid (Carel)
- Drs. J.G.L. baron van Lynden, lid (Ludolph)

Adres van de Stichting:

Laan v.d. Verenigde Naties 62, 2314 GG Leiden, email: lijndlei@casema.nl

Familieberichten en adreswijzigingen te sturen aan:

drs. J.G.L. baron van Lynden, Rozenhaag 36, 3831 CB Leusden, email: lvanlynden@hotmail.com

Grafische vormgeving voor Studio Deunk, Amsterdam

INHOUD

Van het bestuur

Financieel overzicht 2006

Lyndendag op Keppel, 30 september 2006

Mijn impressie van de Lyndendag op kasteel Keppel

In Memoriam R.W. graaf van Lynden 13/01/1913 – 2/12/2006

Familieberichten en Adreslijst

VAN HET BESTUUR

L.L.

Weet iemand van u nog wat bovenstaande aanhef betekent? Onze vroegere voorzitter Frank bedacht hem: Lieve Lyndens.

Met het verschijnen van het 19e Lyndenblad maken we ook een begin met het vervullen van een hartenwens van Frank, namelijk het onderzoeken van en publiceren over onze familiegeschiedenis. In het bijgesloten nummer van het jaarboek Virtus vindt u het vorig jaar door ons aangekondigde artikel van de hand van dr. C.J. Kuiken over onze voorvader Frans Godard van Lynden ("van de Haarlemmermeer", zoals we hem in de wandeling noemen). Ik noem u de sponsors die deze publicatie mogelijk maakten en die wij hierbij hartelijk dank zeggen. Het zijn: de Stichting Fonds A.H. Martens van Sevenhoven, de Ridderchap van Gelderland en de Stichting het Lijndensche Fonds voor Kerk en Zending. Het jaarboek zelf is een "cadeautje" van uw bestuur uit ons aller pot. Wij beschouwen dit artikel als de eerste in een reeks van deelpublicaties over de familie van Lynden en hopen, ook met uw aller steun, voort te gaan op dit pad.

In het afgelopen jaar hebben velen van ons elkaar mogen ontmoeten op die zonovergoten familiedag op Keppel. Diegenen die er niet waren, kunnen zien en lezen wat ze gemist hebben. We zijn Otto dankbaar voor de groepsfoto en Jaspar en Mauke, twee aanwezigen uit twee generaties, voor het op schrift zetten van hun indrukken van de bijeenkomst. Vanaf deze plaats nog eens onze grote dank aan Sonia en Willem voor hun buitengewone gastvrijheid. De geluiden die het bestuur zelf hier en daar opving, waren positief over het voortzetten van deze traditie. We leren elkaar op deze manier telkens een beetje beter kennen en daar gaat het ook om!

Neef Wim uit Schotland heb ik daar ook voor het eerst ontmoet. Van zijn hand is het In Memoriam over zijn vader, een van de vijf familieleden die ons ontvallen zijn in het afgelopen jaar. De Maritieme Herinneringen van "Oom Willem met de baard", waaruit Wim geput heeft, bevinden zich in het archief van onze stichting.

Dan moet ik u nog laten weten dat het bestuur op zijn vergadering van 26 november 2006 - zij het node - afscheid heeft genomen van ons familiehoofd, Alexander van Lynden van Sandenburg. Mop, onder welke naam de meesten van ons hem kennen, heeft vanaf de oprichting van de familiestichting in het bestuur gezeten. Wij zullen zijn wijze en vaak down to earth adviezen missen, maar prijzen ons gelukkig dat zijn zoon Frederik bereid is zijn vader op te volgen. Hierdoor zal ook in de volgende generatie het familiehoofd in ons bestuur zitten. Welkom, Frederik, in ons midden!

Tenslotte nog uw aandacht voor iets erg belangrijks. Aangezien wij denken dat er vorig jaar iets fout is gegaan bij de betaling van de jaarlijkse bijdragen, wil ik u met nadruk wijzen op het hierna volgende stukje van onze penningmeester.

Namens het bestuur,
E.M.A. VAN VOERST VAN LYNDEN (ILLY)

FINANCIEEL OVERZICHT 29/1/06-28/3/07
(in euro's)

	inkomsten	uitgaven
Bankkosten	74,77	
Ontvangen rente	70,40	
Lyndenblad 18 (minder dan begroot)	25,83	
Lyndenblad 19 (begroot)		450,00
Stichtingenregister		42,78
Bijdragen	635,00	
Familieëunie		85,14
Restsaldo publicatie (begroot)		855,00
	-----	-----
	806,00	1.432,92
Tekort	626,92	
	-----	-----
	1.433,92	1.432,92
Kapitaal per 29 januari 2006	7.064,67	
Tekort	626,92	
Koersstijging Rorento (beurswaarde 28.03.07 4.094,77)	42,89	

Kapitaal per 28 maart 2007	6.480,64	

Het aantal bijdragenden kromp nog verder tot slechts 16. Een paar jaar geleden was dit ruim het dubbele. Hetzelfde geldt voor het bedrag. De vrouwen zijn constanter, want van het bedrag nu is bijna voor driekwart van hen afkomstig. Dit zou grond voor grote zorg zijn, ware het niet dat we reden hebben te denken dat – alle verzekeringen ten spijt – toch de acceptgiro's niet op onze nieuwe bankrekening terecht zijn gekomen. Ze zijn naar onze indruk niet altijd uitgevoerd.

De acceptgiro's gaan verdwijnen en het loont voor ons niet die voor één jaar te laten drukken.

We hebben van de bank een vergoeding gekregen voor de oude acceptgiro's, vandaar de plus bij de bankkosten. Welk nieuw betaalmiddel voor ons zinnig wordt, is nog niet te zeggen.

Daarom vragen wij U uw bijdragen elektronisch of traditioneel (met eigen overmakingkaarten) te doen op de rekening van de Van Lijndenstichting, Laan der Verenigde Naties 52, 2314 GG Leiden, nr.: 21.19.61.183.

De afgelopen periode vierden we een reünie. De kosten waren voor ons zeer beperkt: alleen de verzendkosten van de uitnodigingen en de attenties. Het evenement zelf had een beperkt negatief saldo, dat de gastheer spontaan voor eigen rekening nam!

Ook financieel was onze eerste publicatie het zwaartepunt van onze activiteiten. Het Fonds A.H. Martens van Sevenhoven droeg € 3.000 bij en de Ridderschap van Gelderland en het Lijndensche Fonds voor Kerk en Zending ieder € 1.500. Het honorarium bedroeg van de auteur bedroeg € 5.950, terwijl wij aan Virtus en verzendkosten denken € 1.500 kwijt te zijn. Per saldo dus ten onze laste “slechts” € 1.450. Omdat we in 2004 al een voorschot van 10% op het honorarium betaalden, ziet U in deze periode een wat lagere last.

Op zichzelf mogen we dus heel gelukkig zijn, dat we zo'n groot deel van de kosten van lieve sponsors hebben gekregen. Voor volgende publicaties is het maar zeer de vraag of dat weer zo zal zijn.

Het blijft dus geboden een vermogentje op te bouwen om over een aantal jaren een nieuwe publicatie te kunnen bekostigen. Het bestuur heeft goed begrepen dat U liever elk jaar wat geeft dan zo nu en dan een grotere som voor een publicatie. Het zou leuk zijn als we dat ook zouden zien gebeuren.

Uw dw. penningmeester
A.F. VAN LIJNDEN (LEX)

LYNDENDAG OP KEPPEL, 30 SEPTEMBER 2006.

Het begon voor mij met lichte stress: onverwachte filevorming op de A-12 zorgde ervoor, dat onze kleine Haagse delegatie letterlijk als laatste het kasteelterrein betrad. Dit was snel vergeten, want het leek of we in een schilderij van een Hollandse meester terecht waren gekomen: Keppel in volle glorie, ongelofelijk mooi weer, prachtige ambiance (gazons!) en last not but least de wapperende Lyndenvlag (door Willem van Lynden hoogstpersoonlijk vervaardigd, zo bleek later).

Na twee voorgaande reünies leren de Lyndens elkaar al aardig kennen, zo was onze indruk. Ontspannen koutend liep men van de ene naar de andere mooie locatie, zowel in als buiten het kasteel. Steeds als iemand iets vroeg, bleek een vertegenwoordiger van de Keppelse Lyndens zich, schijnbaar toevallig, op gehoorsafstand te bevinden. Een knap staaltje van subtiele regie. Gelukkig was deze familie met aanhang in grote getale aanwezig.

De tijd vloog voorbij, vele contacten werden gelegd of verstevigd en de stemming was bepaald geanimeerd. De Lyndens zijn best veelzijdig: ik sprak veel bankiers, een archivaris, een fotografe/schrijfster, een tuinarchitecte en de exploitant van een van de grootste kleiduivenschietbanen in Schotland. Deze baan is geïntegreerd in het familielandgoed. Wellicht een idee voor Keppel, maar misschien heb je toch wat heuvels nodig om het geluid te dempen.

Sonja toverde vanuit het niets een voortreffelijke lunch tevoorschijn, Willem hield een aardige toespraak. Bescheiden als hij is, vond hij het niet het geschikte moment om uitgebreid in te gaan op de geschiedenis van het kasteel. Een saillante episode hieruit wil ik u toch niet onthouden: in 1672 (rampjaar!) heeft de Zonnekoning, Lodewijk XIV enige tijd in Keppel gebivakkeerd waar hij een gezantschap van de Staten Generaal ontving onder leiding van staatsgezind regent en ambassadeur Pieter de Groot (zoon van Hugo de Groot), over de overgave van Nederland. Voor het eerst in de geschiedenis was toen in Nederland actief gebruik gemaakt van de waterlinie, waardoor de weg van Lodewijk XIV naar het Westen geblokkeerd was.

Dan waren er ook spelletjes, in de vorm van een competitie tussen de verschillende staken. Tot mijn schande moet ik bekennen, dat ik zelf daar niet aan toegekomen ben, gewoon omdat er zoveel andere dingen te doen waren. Mijn indruk was, dat dit voor meer Lyndens heeft gegolden, op zich een bewijs dat men zich amuseerde. Niettemin behoort in de annalen der geschiedenis te worden bijgeschreven, dat de Nijmeegse staak als glansrijke overwinnaar te voorschijn kwam en dat de spelletjes zeer goed waren voorbereid en werden begeleid.

Het kostte ons enige moeite om ons tenslotte los te maken van Keppel en weer tot de orde van de dag over te gaan. Lieve Sonia en Willem, heel erg veel dank voor deze fantastische dag. Resumerend kan worden gesteld, dat wij met deze familiereünies op de goede weg lijken te zijn. Tenslotte wil ik namens het bestuur een ieder hartelijk danken voor zijn/haar actieve participatie in deze dag.

J.S.H. VAN LYNDEN (Jaspar)

MIJN IMPRESSIE VAN DE LYNDENDAG OP KASTEEL KEPPEL

Op een zonovergoten septemberdag, met een enorm kasteel als decor, kwam de familie van Lynden, getooid in vrolijke kleuren, bijeen.

In de bescheiden, maar gerieflijke voortuin van het kasteel waren allerlei oud-Hollandse spellen uitgesteld. Ook mochten we het kasteel van binnen zien, wat echt super was. Boven de hoofdingang wapperde het Lyndenwapen ons tegemoet en eenmaal binnen was het of je in de Middeleeuwen vertoefde. Met name de kleine kamertjes in de toren met bedstee, deden daar aan denken.

Mijn fantasie komt los als ik denk aan de spellen die je in zo'n kasteel kunt doen. Al die spannende hoekjes en kamertjes waar je je kunt verstoppen...

Leuke kinderen waren er ook. Ik heb met een paar jongens de trampoline getest terwijl we met de bal een spel deden. Ondertussen polste ik hun voetbalkennis en die was tot mijn verbazing al groot voor zo'n kort leven. Over Feyenoord wisten Wessel en Jan uit Rotterdam mij te vertellen: "Kuyt is verkocht aan Liverpool voor 18 miljoen. Maar we konden afgelopen seizoen Kuyt ruilen voor Kromkamp met 10 miljoen erbij. Dat was beter geweest..."

Verder heb ik op z'n Oudhollands zakjes gegooid, gesjoeld en een spel gedaan met een puck. Met name Casper, van 10, was mijn maatje hierbij en hij wist mij zelfs te verslaan. Aangezien Casper van de 'gele' was en ik van de 'blauwe', ging de strijd er fel aan toe. Welke tak de beloofde bokaal heeft gewonnen, weet ik niet. Ik had de indruk dat veel volwassenen zich liever afzijdig hielden van het strijdgewoel, maar Casper en ik hielden de familie-eer hoog.

Was ik uitgeraasd met de kinderen, dan waren er heerlijke broodjes die mij na zulke inspanningen goed smaakten. Toen werd ik 'gestrikt' door mevrouw van Voerst van Lynden (Illy) om een stukje over deze dag te schrijven. Dat leek me leuk en ik beloofde wat op papier te zetten. Eenmaal weer thuis kreeg ik spijt als haren op mijn hoofd (grapje hoor!).

Nu terugdenkend aan deze dag vraag ik mij af wat ons Lyndens nou kenmerkt. Mijn tante opperde dat een slank gelaat des Lyndens is. Daar kon ik wel wat in vinden. Een slank gelaat is natuurlijk onwijs aristocratisch...haha!

Leuk om enkelen van jullie gesproken te hebben, met name uit de Nijmeegse tak. Grappig om dan samen aan de hand van de stamboom na te gaan of we echt familie zijn. Via omwegen en gaten van zo'n 100 jaar lijkt het erop dat we echt familie zijn...

Op een volgende Lyndendag ben ik er weer bij en leren we elkaar vast beter kennen. Dan doet elke tak fanatiek mee in de strijd om dé Bokaal...

Tot dan...

Adios!

MAUKE 'T HOOFT

(zoon van Eva 't Hooft - van Lynden)

IN MEMORIAM R.W. GRAAF VAN LYNDEN 13/01/1913 – 2/12/2006

Op 84-jarige leeftijd heeft mijn vader zijn “Maritieme Herinneringen” geschreven, grotendeels gebruik makend van oude brieven aan zijn ouders, zijn vrouw (Joey) en van dagboeken. Hieronder een (niet zo) kort uittreksel.

Geboren te Zwolle op 13 januari 1913, verhuisde hij op 2-jarige leeftijd naar Zutphen en op zijn 6e naar Bloemendaal. Toen zijn vader Slot Ter Hooge (bij Middelburg) erfde van 'Tante Lynden', vertrok hij op zijn 13e daar naar toe. Hier ging hij naar het Gymnasium, wat hij maar ‘prullig’ vond na het Kennemer Lyceum in Bloemendaal.

Op Ter Hooge liet hij al maritieme neigingen zien. Zo hakte hij uit een boomstam met een bijl een kano waarmee hij op de vijvers voer, bouwde verschillende modellen van zeilschepen die ook op de vijver konden varen en ging mee met de garnalenvissers uit Veere om zijn ‘zeebenen’ te beproeven.

Na het eindexamen ging hij in 1932 naar 'Het Gesticht' in Den Helder voor de adelborstenopleiding. "Het onderwijs was een merkwaardige mengelmoes van theorievakken en een op de praktijk gerichte opleiding. Onder de eerste categorie vielen (hogere) wiskunde, natuurkunde, scheikunde, mechanica en boldriehoeksmeting. Onder de tweede categorie splitsen en knopen, roeien en zeilen, kennis van onderscheidingstekenen, eerbewijs, infanterie-exercities, mijnen, vlaggen-, arm- en morseseinen, navigatie (incl. meteorologie), zeemanschap, scheepsbouw, stoomwerktuigkunde, strategie en tactiek, maritieme geschiedenis, militair straf- en tuchtrecht, Frans, Duits, Engels en Maleis en tenslotte de dansles, gegeven door de zoveelste Polak, welke les, bij afwezigheid van dames, ik beter onder de theorielessen had kunnen begrijpen".

In de volgende acht pagina's beschrijft hij vele taken buiten de lessen om, die ze als adelborst ondernamen: veel zeeoefeningen, reizen naar het buitenland etc. Het lijkt mij een ietwat drukker programma dan wat ik als student in Rotterdam had. Markant is ook dat de meerderheid van de adelborsten in zijn jaar toen van adellijke afkomst was.

Hij beschrijft zijn eerste contacten met de Nazi's in 1935: (zomervakantie) "Op uitnodiging van mijn Tante Johanna, echtgenote van oom Carel, maak ik met haar en neef Diederic een reis naar Oostenrijk, waar we een 15-jarige gids meekrijgen, een typische Hitler-vereerder, met wie nauwelijks valt te praten. Op de terugreis (in Duitsland) zie ik de conducteur bij het passeren van een stoomlocomotief de machinist met opgeheven arm en de kreet 'Heil Hitler' begroeten. Hoe kunnen die mensen zo gek doen?!"

In september 1935 wordt hij beëdigd als officier. "We zijn nu werkelijk in de begeerde wereld van het Korps Officieren van de Koninklijke Marine binnengetroten, met de daarbij behorende verantwoordelijkheden." Zoals uit zijn boek blijkt, maar ook naar mijn eigen herinneringen, heeft hij gedurende zijn gehele leven deze verantwoordelijkheden altijd als maatstaf aangehouden.

Zijn volgende hoofdstuk is getiteld 'ALS NIEUW BENOEMD OFFICIER AAN BOORD', met als ondertiteling 'Welke burger heeft het zo'. Hierin beschrijft hij zijn ervaringen in Indië, soms vervelend, meestal ervaringrijk en soms hilarisch. Inderdaad, welke burger had het zo? Hij tekent wel aan dat zijn maandsalaris fl. 93,- schoon in handen is, maar moppert er niet over. In december 1936 wordt hij overgeplaatst naar de OZD (Onderzeeboot Dienst), waarbij hij verder de hele Tweede Wereldoorlog door zou dienen. Later, als commandant van oppervlakteschepen, klaagde hij wel eens over het gedreun van geschut: "Geef mij liever een torpedo, die maakt geen herrie!"

In augustus '39 is hij terug in Nederland met zes weken tropenverlof, dat al snel wordt ingetrokken vanwege de mobilisatie. "Het is te hopen dat wij neutraal kunnen blijven, maar wat mij persoonlijk betreft zou ik het niet erg vinden om mee te moeten doen." Hij vraagt zich af of ze thuis op Ter Hooge gasmaskers hebben gekocht en schuilloopgraven hebben aangelegd.

"Wanneer we in de longroom de Duitse radio aanzetten, krijgen we regelmatig het Horst Wessellied en 'Denn wir fahren gegen England' te horen, wat aanleiding geeft tot hilariteit en parodieën! Het schijnt

dat de klad is gekomen in Goethe's uitspraak 'Da who mann singt, da lass dich ruhig nieder, böse Menschen haben keine Lieder'".

Hij beschrijft uitvoerig de oefeningen die de OZD ondernam, hoewel "Gelukkig kunnen we nog oefenen in het voor ons gereserveerd oefenterrein, de 'Goudvissenkom', maar het Nederlandse oefengebied is kinderachtig vergeleken bij wat we in Indië deden. Hier geen oefeningen van onderzeeboten in tactisch verband (wat later 'wolfpack' zou worden genoemd)." en ook "Alweer een dienstplichtige van de landmacht ontmoet, die niets te doen had. Waarom oefenen ze niet?"

Op 10 mei 1940, de dag van het uitbreken van WO II, begint hij met het tweede couplet van het adelborstenlied: 'Wordt nog eens in later dagen Neerlands vlag ten strijd ontplooid, Stervend zullen wij haar schragen. Die gelofte schenden....Nooit'.

Hij heeft die ochtend de wacht en ziet via de periscoop het bombardement op Bergen aan Zee. "Het hart bonst mij in de keel. Daar, achter de duinen, stijgen zwarte rookwolken op. Dit is een geweldig, een verschrikkelijk, een historisch moment" Maar hij is ook blij, want "Nederland heeft kleur moeten bekennen, en we weten nu waar we staan." Maar ook: "Vele gedachten doorkruisen in korte flitsen mijn brein: hoe zal de oorlog verlopen, hoe zal het mijn familieleden gaan, hoe zullen mijn collega's en ikzelf het eraf brengen?"

"Het is ongezond weer voor de zeeman onder water. Een spiegelgladde zee en heldere zonneschijn, waardoor een onderzeeboot zichtbaar wordt vanuit de lucht. Zo begint het bekende kat-en-muis spel van onderzeeboten en vliegtuigen, een spel, dat we in vreedstijd zo vaak hebben gespeeld. Ja, toen was het spel, nu is het dodelijke ernst." Die nacht, op weg naar Engeland, kunnen ze eindelijk weer boven water komen en "...gevolgd door vier matrozen met grijze verf en een brede grijns op hun gezicht. Ze hebben de opdracht de op de brug geschilderde vlaggen, die onze neutraliteit symboliseerden, met marinegrijs over te schilderen en daar lusten ze pap van!"

In de oorlog mag hij geen dagboek bijhouden, want dit zou in vijandelijke handen kunnen vallen, in het kort dus: overgeplaatst op de O 23, met basis in de Clyde in Schotland, vele patrouilles rondom Noorwegen en in de Middellandse zee. "Oorlogpatrouille is geen basis voor 'glamour verhalen'; het is stomvervelende routine." Hij krijgt uiteindelijk contact met zijn ouders, die in de veronderstelling bleken te verkeren dat hij in Indië of Amerika was. Op een merkwaardige manier lukte het hem om brieven te schrijven via een vroegere gezelschapsdame van zijn oudtante op Ter Hooge die in Lausanne woonde. "Ik schreef aan haar alsof ik een meisje, genaamd Victoire, op kostschool in Zwitserland was." Op weg naar de Middellandse Zee worden ze met dieptebommen bestookt door de Franse begeleider (nu heet dat 'friendly fire'). Eenmaal ter plekke gearriveerd, aldaar grotendeels konvooidienst, "...niet een natuurlijke taak voor een onderzeeboot", maar later een offensieve functie die hem meer aanstaat. Hij schrijft ook, nadat ze een tanker hadden getorpedeerd: "Direct na de derde treffer zie ik noch slechts de kiel boven water uitsteken. 'Arme drommels' zeg ik". Oorspronkelijk zou hij naar Indië varen, maar na de slag in de Java Zee "...waarbij wij ook alweer het verlies van zoveel collega's betreurden", ging hij via het Suez Kanaal naar Colombo (Sri Lanka). Toen ze op de O 23 in contact kwamen met twee Japanse zware kruisers, beschermd door vier torpedojagers, wou mijn vader aanvallen. Zijn commandant, Valkenburg, besloot echter op grote afstand vier torpedo's te lanceren, en hoewel direct aangevallen door de torpedojagers, gelukte het hen om te ontsnappen. "Ik ben de heer Valkenburg zeer dankbaar!"

In november '43 was hij weer terug in Schotland en in Rothesay, op het eiland Bute, ontmoette hij "...een liefvallig, vrolijke jongedame, Joey Monaghan die daar was om te herstellen van astma-aanvallen. In plaats van die aanvallen kreeg ze nu een ander soort aanvallen te verduren, waarvan toen nog niet geheel duidelijk was dat het zou uitmonden in een gelukkig en langdurig huwelijk!" In 1944, een maand nadat hij getuige was bij het huwelijk van zijn neef Diederic van Lynden met Anne Heathcote, was Diederic 'best man' op zijn huwelijk in Scotland met Joey Monaghan.

Eindelijk in juli '45 was hij weer terug in Nederland en ging toen naar zijn ouders op Walcheren. Een jaar eerder, toen Walcheren ontzet was, was zijn vader naar Ter Hooge gegaan en zag daar een Duitse kapitein "die op zolder meubilair stuk sloeg en schilderijen met zijn sabel doorstak. Op papa's vraag wat dit te betekenen had, luigde het antwoord: 'bei uns ist ja alles auch kaput'. Het was een troosteloos

gezicht de huizen in het water te zien staan." Hij bezocht Ter Hooge en "een opwindender weg was om met de kano (diezelfde zelfgebouwde?) rond te varen naar de kleine vijver en dan door een kelderraam het huis binnen te varen".

Korte tijd daarna ging hij weer terug naar de marine met actieve deelname aan de oorlog in het Verre Oosten in het vooruitzicht. "Maar spoedig daarna was VJ-day (Victory over Japan day, 2 september 1945) aangebroken, als gelukkig gevolg van de eerste 2 atoombommen (en hopelijk ook de laatste) in ernst gebruikt."

In juni '46 vertrekt hij aan boord van Hr Ms Banckert (waarvan hij een prachtig model heeft gemaakt uit 'Players' sigarettenblikjes) naar Indië. Aangekomen op Priok, werden Japanse krijgsgevangenen aan het werk gesteld: ".....schrapp- en bikwerk, ze werken met groot enthousiasme, zonder ophouden en consciëntieus. Ze zijn sterk en loyaal (voor ons ditmaal). Toen ik een Japanoloog vroeg mij hun houding uit te leggen, zo verschillend van wat wij onder dergelijke omstandigheden zouden hebben gedaan, zei hij mij dat de keizer had gedecreteerd dat zij nu loyaal met de ex-vijand moesten meewerken. In mijn ogen waren het net robots, waarvan men de schakelaar had omgezet."

Op dat moment was Indië nog onder Brits bevel en hij is kritisch op zowel de restricties die de Britten aanlegden, zodat de Nederlandse militairen o.a. geen kleding en voedsel naar delen van de bevolking konden brengen (wat men nu 'hearts and minds' zou noemen) en vond ook dat de Nederlandse militairen door Den Haag belemmerd werden en niet krachtig genoeg mochten optreden tegen de rebellen die in vele plaatsen de lokale bevolking terroriseerden. Vooral buiten Java en Sumatra vond hij dat de bevolking Nederlandsgezind was, en niet noodzakelijk onder het juk van de Republiek Indonesië wilde vallen. Hij beschrijft Koninginnendag in Ambon "en een parade besloot deze hartverwarmende demonstratie ter ere van een Vorstin, die men nooit had gezien, heel wat enthousiaster en spontaner dan men dat in het vaderland van de zo 'redelijke' en materialistische landgenoten ooit zou zien." Een lichtere noot was eind december '46 zijn bezoek aan Australië. "Het leven is hier uitermate easy-going. Een dienstbodeprobleem bestaat niet wegens gebrek aan dienstboden! Iedereen is hier gelijk, niet alleen moet je in de winkels betalen, maar nog beleefd zijn ook."

In 1947 wordt hij commandant van de KVD (Kleine Vaartuigen Dienst), zo'n 50 patrouilleboten, die trachten de (wapen) smokkel van de rebellen tegen te gaan en heeft daar voor de eerste keer in 12 jaar een post op de wal. Hoewel zeer druk met marine zaken, heeft hij nu ook een druk sociaal leven. Hij beschrijft een lunch voor 30 personen. "Er waren 9 gangen: 1. vogelnestjessoep, 2. gebakken kikkerbilden, 3. gebraden varken, 4. biefstuk, 5. krab, 6. naam vergeten maar iets heel lekkers, 7. noedels met champignons, 8. roomijs, 9. perziken, alles overgoten met whisky (bij elke gang een toast, bottoms-up) en champagne." Inderdaad, welke burger heeft het zo?

In januari 1950 wordt hij, met zijn familie, gerepatriëerd en werkt dan een paar jaar aan wal op de afdeling Personeel, waarna hij in '53 weer varende is als eerste stafofficier aan boord van smaldeel V. In '55 weer aan wal bij Marinestaf 'Kamer 150', "... was toen NAVO-bureau (hoogst geheim!). Zo leerde ik de politieke en militaire kanten van de NAVO grondig kennen". Hij maakte in die periode nog vele bezoeken aan NAVO landen, maar het liefst was hij op zee, "In april '57 word ik dan gelukkig overgeplaatst naar een varende plaatsing, nl. als eerste officier aan boord van De Zeven Provinciën". Daarna verhuisde hij met de familie naar Washington, waar hij voor de NAVO staf werkte. Hierover verder geen gegevens in zijn boek, maar ik herinner me wel dat dit voor ons, zijn kinderen, een heerlijke periode was.

Van 1961 tot 1962 was hij commandant van het vliegekampschip Karel Doorman, "Heerlijk om weer als Commandant. naar zee te gaan en al die bureaucratie achter te laten. Ik heb altijd dat bevrijdende gevoel gehad, ook in lagere rangen, zodra we de wal achter ons lieten". Maar in augustus '62 is hij weer terug aan wal als Vlagofficier Personeel, en in december '63 wordt hij Commandant Smaldeel I, met als vlaggenschip De Ruiter.

Het is duidelijk uit zijn boek dat hij, in vredestijd althans, het ceremonieel en het vlagvertoon van groot belang vond. Voor zover mogelijk, wanneer in buitenlandse havens, nodigde hij de lokale

bevolking uit voor een bezoek aan het smaldeel en nam hij contact op met de plaatselijke hoogwaardigheidsbekleders. Hij droeg hier twee petten: die marine officier en die van een soort 'roving ambassador'.

In juni 1965 werd hij teruggeplaatst naar Washington, waar hij nu drie petten droeg: Nederlands vertegenwoordiger bij het NAVO Militaire Comité, Marine attaché en Nederlands liaison officier bij SACLANT (Supreme Allied Commander Atlantic). Dit was weer een gedeeltelijke militaire en diplomatieke functie. Na twee jaar verhuisde hij met het NAVO Militaire Comité naar Brussel. In 1968, op 55-jarige leeftijd, had hij de leeftijdsgrens bereikt voor vlagofficieren en ging, na 36 zeer gelukkige jaren bij de marine, met pensioen. Hij bleef echter nog tien jaren verder werken, nu in civiele hoedanigheid, bij de NAVO als Deputy Controller Infrastructure, waar hij naar zijn eigen zeggen tien zeer actieve en interessante jaren mocht doorbrengen.

Hij kocht toen een appartement in Zuid Frankrijk, gedeeltelijk voor de gezondheid van zijn dierbare Joey, en begon zijn schilderhobby te ontwikkelen, want hij was een niet onbekwaam aquarellist. Ook namen mijn ouders Winnie Fonseka (een Shri Lankese) in dienst, die beiden op oudere leeftijd zo trouw en met zoveel liefde zou verzorgen.

In 1991 kwam zijn oudste kleinzoon, Jan Carel, bij ons in Schotland bij een zeilboot ongeluk om het leven, een jaar daarna overleed zijn oudste zoon, Carel, en zes jaar later (in 1998) overleed Joey, waarna hij troosteloos was. In 2005 overleed ook zijn schoondochter Viva, de vrouw van Carel, wat een ramp was voor mijn broer's familie! Maar met de goede verzorging van Winnie en veel zeer elegante dames (o.a. zijn zuster Paula), die hem regelmatig kwamen bezoeken, begon hij toch weer van het leven te genieten en kon hij gelukkig tot zijn dood op Klein Offem blijven wonen, zijn huis in Noordwijk.

Mijn vader was duidelijk van een vorige generatie, zowel wat zijn blik op de wereld betreft als zijn gevoel voor 'dienst' aan het Vaderland. Een korte blik door het 'Rode Boekje' laat duidelijk zien dat de generaties Van Lyndens tot en met die van mijn vader deze zelfde houding hadden: wij waren geen kooplieden, geen bankiers, geen industriëlen, wij waren geen materialisten (behalve dat we wisten met wie te trouwen!). Daarna is dat totaal veranderd, waarom? Ik denk dat waarschijnlijk hetzelfde heeft plaats gevonden in vrijwel alle adellijke families. Hoeveel adelborsten zijn tegenwoordig nog van adel?

WILLEM VAN LYNDEN

FAMILIEBERICHTEN

Overleden in 2006:

Tak Nijmegen

Ir. K.R. baron van Lynden (Karel, 18g) op 30 mei 2006

W.C.M. van Mansvelt - barones van Lynden (Wendela, 17f-4) op 23 augustus 2006

Tak Hoevelaken

Mr. G Th. A. baron van Lynden (Godert, 18k) op 10 maart 2006

R.W. graaf van Lynden (Willem, 18i) 2 december 2006

H.J. Hekkema - barones van Lynden (Henriëtte, 17j-2) op 6 december 2006